

DOES THE TORAH CARE ABOUT OUR FORM OF GOVERNMENT?

(1) דברים פרק יז

(יד) כי תבא אל הארץ אשר יקונק אליה נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי (טו) שום תשים עליך מלך אשר יבחר יקונק אליה בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא:

(2) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כ עמוד ב

וכן היה רבי יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה. רבי נהוראי אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כנגד תרעומתן, שנאמר +דברים י"ז+ ואמרת אשימה עלי מלך וגו'. ...תניא, רבי יוסי אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ואיני יודע איזה מהן תחילה, כשהוא אומר +שמות י"ז+ כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק, הוי אומר: להעמיד להם מלך תחילה, ואין כסא אלא מלך, שנאמר +דברי הימים א' כ"ט+ וישב שלמה על כסא ה' למלך.

(3) ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קעג

והמצוה הקע"ג היא שצונו למנות עלינו מלך מישראל יקבץ כל אומתינו וינהיגנו. והוא אמרו ית' (שם יז) שום תשים עליך מלך. ..ולשון ספרי ג"כ שום תשים עליך מלך מצות עשה. ובא בפירוש (ספרי, מתני' סנה' כב א ושי"נ) שאמרו שום תשים עליך מלך שתהא אימתו מוטלת עליך ושייאמן בו מהכבוד והגדולה והמעלה התכלית האחרון שאין למעלה ממנה עד שתהיה מדרגתו אצלנו יותר גדולה ממדרגת הנביא משאר הנביאים שיהיו בדורו. ובבאור אמרו (הוריות יג א) מלך קודם לנביא. וכל זמן שיצוה המלך הזה צווי שלא יהיה סותר מצוה מן התורה הנה אנחנו חייבים לשמוע מצותו ומי שיעבור על מצותו ולא ישמע אליו הנה מותר למלך להרגו בכל עניין שירצה ...

(4) רמב"ם הלכות מלכים פרק א הלכה א שלש מצות נצטוו ישראל בשעת כניסתן לארץ, למנות להם מלך שנאמר שום תשים עליך מלך, ולהכרית זרעו של עמלק שנאמר תמחה את זכר עמלק, ולבנות בית הבחירה שנאמר לשכנו תדרשו ובאת שמה.

(5) אברבנאל דברים פרק יז

הנה באמרו כי תבאו אל הארץ אשר ה' אליה נתן לך וירשתה וישבת בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבותי אין בזה מצוה כלל כי לא צוה הש"י שיאמרו זה וישאלו מלך, אבל הנה הוא הגדת העתיד, יאמר אחרי היותכם בארץ הנבחרת, ואחרי הכבוש והמלחמות כלם ואחרי החלוק וזהו אמרו וירשתה וישבת בה אני ידעתי שתהיו כפויים טובה כשתאמרו מעצמכם אשימה עלי מלך לא מפני ההכרח להלחם עם העממים ולכבוש את הארץ כי כבר היא נכבשת לפניכם כי אם להשתוות עם האומות הממליכ"י עליהם מלכים,....

כי אם היה אמרו ואמרת אשימה עלי מלך מצוה, איך יאמר הכתוב ככל הגוים אשר סביבותי, והנה השאלה ראוי שתהיה מפני שצוה הקדוש ברוך הוא עליה לא להיות כן לגוים, הראית כלשון הזה בשאר המצות שיאמר עשו זה ככל הגוים אבל הוא בהפך שהזהירנו לא תעשה כמעשיהם:

(6) שמואל א פרק יב

(א) ויאמר שמואל אל כל ישראל הנה שמעתי בקולכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך עליכם (מלך) (ג) ועתה הנה המלך אשר בחרתם אשר שאלתם והנה נתן יקוק עליכם מלך: (יד) אם תיראו את יקוק ועבדתם אתו ושמעתם בקלו ולא תמרו את פי יקוק והייתם גם אתם וגם המלך אשר עליכם אחר יקוק אלהיכם: (טו) ואם לא תשמעו בקול יקוק ומריתם את פי יקוק והייתה יד יקוק בכם ובאבותיכם: (טז) גם עתה התיצבו וראו את הדבר הגדול הזה אשר יקוק עשה לעיניכם: (יז) הלוז קציר חטים היזם אקרא אל יקוק ויתן קלות ומטר ודעו וראו פי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני יקוק לשאול לכם מלך: (יח) ויקרא שמואל אל יקוק ויתן יקוק קלות ומטר ביום ההוא ויירא כל העם מאד את יקוק ואת שמואל: (יט) ויאמרו כל העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל יקוק אלהיך ואל נמות כי יספנו על כל חטאתינו רעה לשאל לנו מלך: (כ) ויאמר שמואל אל העם אל תיראו אתם עשיתם את כל הרעה הזאת אך אל תסורו מאחרי יקוק ועבדתם את יקוק בכל לבבכם:

(7) ספר החינוך מצוה עא

משרשי המצוה, לפי שאי אפשר לישוב בני אדם מבלי שיעשו אחד מביניהם ראש על האחרים לעשות מצותו ולקיים גזרותיו, מפני שדעות בני אדם חלוקין זה מזה ולא יסכימו כולם לעולם לדעת אחת לעשות דבר מכל הדברים, ומתוך כך יצא מביניהם הביטול והאסיפה בפעולות, ועל כן צריכין לקבל דעת אחד מהם אם טוב ואם רע, למען יצלחו ויעסקו בעסקו של עולם, פעם ימצא בעצתו וחפצו תועלת רב ופעם ההיפך, וכל זה טוב מן המחלוקת שגורם ביטול גמור. ומאחר שהממונה לראש סיבה אל התועלת שאמרנו, הן שהוא גדול להדריכנו בדרכי הדת או גדול במלכות לשמור איש מרעהו שתקיף ממנו, ראוי הדבר וכשר שלא נקל בכבודו

(7) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כ עמוד ב

כשהוא אומר + שמות י"ז+ כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק, הוי אומר: להעמיד להם מלך תחילה, ואין כסא אלא מלך, שנאמר +דברי הימים א' כ"ט+ וישב שלמה על כסא ה' למלך.

(8) רמב"ם הלכות מלכים פרק ב הלכה ו

כדרך שחלק לו הכתוב הכבוד הגדול, וחייב הכל בכבודו, כך צוהו להיות לבו בקרבו שפל וחלל שנאמר ולבי חלל בקרבי, ולא ינהג גסות לב בישראל יתר מדאי, שנאמר לבלתי רום לבבו מאחיו, ויהיה חונן ומרחם לקטנים וגדולים, ויצא ויבא בחפציהם ובטובתם, ויחוס על כבוד קטן שבקטנים, וכשמדבר אל כל הקהל בלשון רבים ידבר רכות, שנאמר שמעוני אחי ועמי, ואומר אם היום תהיה עבד לעם הזה וגוי, לעולם יתנהג בענוה יתירה, אין לנו גדול ממשה רבינו והוא אומר ונחנו מה לא עלינו תלונותיכם, ויסבול טרחם ומשאם ותלונותם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק, רועה קראו הכתוב, לרעות ביעקב עמו, ודרכו של רועה מפורש בקבלה כרועה עדרו ירעה בזרועו יקבץ טלאים ובחיקו ישא וגוי.